

Ympäristöterveyden tehtäväkuvaukset

Loppuraportin liite 2

Maria Närhinen

Sisältö

1. JOHDANTO	2
2. YMPÄRISTÖTERVEYDEN PERUSTASO	3
3. KUNNAN YMPÄRISTÖTERVEYDEN VIRANOMAISTEHTÄVÄT	4
3.1. ENNALTAEHKÄISY JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN	5
3.1.1. <i>Neuvonta, ohjeet ja tiedottaminen</i>	5
3.1.2. <i>Lausunnot</i>	5
3.1.3. <i>Asiantuntijatehtävät</i>	6
3.1.4. <i>Varautuminen</i>	6
3.2. LUVAT, ILMOITUKSET JA PÄÄTÖKSET	7
3.2.1. <i>Terveystensuojelulaki</i>	7
3.2.2. <i>Elintarvikelaki</i>	8
3.3. VALVONTA.....	9
3.3.1. <i>Valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset</i>	10
3.3.2. <i>Muut valvontatarkastukset</i>	10
3.3.3. <i>Valvontasuunnitelman mukainen näytteenotto</i>	11
3.3.4. <i>Muu näytteenotto</i>	11
3.4. ELINYMPÄRISTÖN TILAN SEURANTA.....	12
3.4.1. <i>Seurantaprojektit</i>	12
4 MUUT TEHTÄVÄT	13
4.1. VIRANOMAISTYÖ - LÄÄKELAKI	13
4.2. ASIANTUNTIJATEHTÄVÄT	13

1. Johdanto

Kunnan ympäristöpalvelut on tuoteistamistyössä jaettu kolmeen kokonaisuuteen, ympäristönsuojeluun, ympäristöterveyteen ja eläinlääkintähuoltoon. Tässä esityksessä käsitellään ympäristöterveyden kokonaisuutta.

Kansanterveyslaissa (66/1972) on määritelty käsite ympäristöterveydenhuolto. Lain 1 §:ssä todetaan, että ympäristöterveydenhuollolla tarkoitetaan yksilön ja hänen elinympäristönsä terveydensuojelua. Samassa pykälässä todetaan, että ympäristöterveydenhuollosta säädetään seuraavissa laeissa:

- Terveydensuojelulaki (763/1994)
- Elintarvikelaki (23/2006)
- Laki kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta (75/2004)
- Laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi (693/1976)
- Kemikaalilaki (744/1989)
- Eläinlääkintähuoltolaki (685/1990)

Sosiaali- ja terveysministeriön työryhmän muistiossa koskien kunnallisen ympäristöterveydenhuollon maksullisuuden laajentamista valvonnassa (2003:30) todetaan myös, että edellä mainitut lait kuuluvat ympäristöterveydenhuollon kokonaisuuteen.

Laeissa todetaan, että kunnan viranomaistehtävistä vastaa kunnan määräämä toimielin, joita eri laissa on määritelty seuraavasti:

- Terveydensuojelulaki / kunnan terveydensuojeluviranomainen
- Elintarvikelaki / kunnan valvontaviranomainen
- Laki kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta / kunnan valvontaviranomainen
- Laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämisestä / kunnan määräämä toimielin
- Kemikaalilaki / kunnan kemikaalivalvontaviranomainen

Rajanveto eri kokonaisuuksien välillä ei ole aina yksiselitteinen. Valmistelussa on päädytty siihen, että kemikaalilain mukaiset kunnan valvontatehtävät sisällytetään ympäristöterveyden kokonaisuuteen. Lääkelain (395/1987) mukaiset nikotiinivalmisteiden myyntiluvat ja myynnin valvonta on sosiaali- ja terveysministeriön tiedotteessa (STM, Kuntatiedote 1/2006) ehdotettu terveysvalvonnan tehtäväksi. Tehtävä on tässä työssä otettu ympäristöterveyden kokonaisuuteen, mutta kohtaan ”muut tehtävät”. Samaan kohtaan kuuluisi myös kuluttajaneuvojan tehtävät, jos ne olisi annettu terveystarkastajien tehtäväksi.

Tässä työssä eläinlääkintähuoltolaki ja elintarvikelain mukainen eläinperäisiä elintarvikkeita jalostavien laitosten valvonta sekä eläinsuojelu sisältyvät eläinlääkintähuollon kokonaisuuteen.

Ympäristöterveydenhuolto muodostuu näin ollen kahdesta kokonaisuudesta ympäristöterveydestä ja eläinlääkintähuollosta. Monessa kunnassa eläinperäisten elintarvikkeiden valvonta, esimerkiksi lihantarkastus ja leikkaamoiden valvonta, on osana terveysvalvontaa ja elintarvikevalvontaa. Tässä työssä on kuitenkin haluttu erikseen tuoda esille mihin tehtäviin vaaditaan eläinlääkärin pätevyyden omaava henkilö. Jokainen kunta voi jatkossa rakentaa ympäristöterveyden ja eläinlääkintähuollon kokonaisuuksista itselleen parhaiten sopivan ryhmittelyn.

2. Ympäristöterveyden perustaso

Ympäristöterveyden viranomaistehtävät ovat ne tehtävät, jotka kunnalle osoitetaan eri ympäristöterveyden laeissa. Näittenkin tehtävien osalta kunnan tulee kuitenkin määrittellä perustaso, jolla arvioidaan kunnan täyttävän lain asettaman velvoitteen. Ympäristöterveyden osalta tähän ei ole annettu yksiselitteistä ohjetta.

Yksi tapa hahmottaa perustason toteutuminen jatkossa on seuraava:

- ympäristöterveydessä on toimiva laatujärjestelmä
- laatujärjestelmään on kirjattu laatupolitiikka ja – taso
- henkilöstön kehittäminen ja osaamistaso on määritelty
- laatujärjestelmä sisältää menettelyohjeet keskeisille toimenpiteille, ml. tarkastusten dokumentointi
- ympäristöterveydelle on laadittu riskinarviointiin perustuva ympäristöterveyden valvontasuunnitelma
- ympäristöterveyden valvontasuunnitelma ei ole laajempi kuin mihin valtakunnallinen ympäristöterveyden valvontaohjelma jatkossa velvoittaa

Muita mittareita perustason määrittämiseksi voisivat olla henkilöresursointi suhteessa työmäärään. Elintarviketurvallisuusvirasto on jo useamman vuoden pyrkinyt arvioimaan elintarvikevalvonnan riittävyyttä kunnissa. Käytetyin mittari on käytetyn työajan suhde tarvittavaan vähimmäistyöaikaan. Suhdeluvulla 1 on katsottu, että perustaso on saavutettu ja suhdeluku 0,5 kuvaa ehdotonta minimitasoa. Tuoteturvallisuuden perustasoksi on ehdotettu yhtä henkilötyövuotta 100 000 asukasta kohden, jolla vastaavasti ylletään suhdelukuun 1. Sekä Elintarviketurvallisuusvirasto että Kuluttajavirasto painottavat kuitenkin, että jatkossa työmäärän tarpeen tulee perustua kohdekohtaiseen riskinarviointiin, mikä tuleekin toteutettavaksi ympäristöterveyden valvontasuunnitelman yhteydessä.

Perustason saavuttaminen voidaan pitää edellytyksenä kokonaislaadukkaalle työlle. Tässä työssä laatua ei käsitellä tarkemmin, mutta laatua voisi mitata esimerkiksi seuraavilla asioilla.

- toimintaa varten on käytössä laatujärjestelmä, joka säännöllisesti auditoidaan
- tehtävien suorittaminen sovituksessa ajassa (sovittu määräaika ei ylity)
- tehtävien dokumentaatio
- henkilökunnan pätevyys ja riittävyys (josta olemassa dokumentaatiota)
- henkilöstön pysyvyys

3. KUNNAN YMPÄRISTÖTERVEYDEN VIRANOMAISTEHTÄVÄT

Ympäristöterveyden jakaminen *viranomaistehtäviin* ja *muihin tehtäviin* auttaa osaltaan hahmottamaan mitkä ovat kunnalle kuuluvia viranomaistehtäviä ympäristöterveydessä. *Muihin tehtäviin* luokitellut tehtävät ovat sellaisia, joita kunnat voivat halutessaan tuottaa vaikkei laki siihen velvoita, tai sellaisia kunnalle kuuluvia lakisääteisiä tehtäviä, jotka eivät kansanterveyslain perusteluiden mukaan kuulu ympäristöterveydenhuollon kokonaisuuteen.

Viranomaistehtäviin on sisällytetty kaikki kunnalle eri laeissa osoitetut tehtävät ja *muiden tehtävien* alle sellaisia tehtäviä, joita kunta halutessaan voi tuottaa kuntalaisille osana ympäristöterveyttä. Muissa tehtävissä on myös lääkelain mukaiset kunnan viranomaistehtävät.

Viranomaistehtäviä ovat siis tässä tarkastelussa vain ne tehtävät, jotka ovat ympäristöterveyden lakisääteisiä viranomaistehtäviä esimerkkinä elintarvikehuoneiston hyväksyminen sekä hyväksymisen jälkeen suoritettava viranomaisvalvonta. Viranomaistehtäviä sen sijaan eivät ole omavalvontaan liittyvät näytteiden ottamiset elintarvikehuoneistossa. Tämän tyyppinen toiminta on kunnalle vapaaehtoista ja se luokitellaan muihin tehtäviin. Mikäli seudullisella valvontayksiköllä on resurssivajetta on lisäksi arvioitava mitä ”muuta asiantuntijapalveluita” yksikkö voi myydä. Vähimmäisvaatimuksena on, että myytävistä muista palveluista laskutetaan vähintään omakustannushinta.

Tulevaisuudessa merkittävä osa terveystarkastajien suorittamasta viranomaisvalvontatyöstä (ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset, näytteiden otto ja niiden tutkiminen) tulee valvontakohteille maksulliseksi, mikä lisää kunnallisen ympäristöterveyden tulokertymää.

3.1. Ennaltaehkäisy ja terveyden edistäminen

Tehtäväryhmä

Asiakas/asiakkaat: Kunta

Tehtäväryhmän yhteinen tavoite:

Ylläpitää ja edistää väestön ja yksilön terveyttä sekä ennaltaehkäistä, vähentää tai poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa (Terveydensuojelulaki 763/1994 1§).

Sisältö:

- Viranomaislausuntojen antaminen (rakennuslupalausunnot, kaavalauseunnot, ympäristölupalausunnot, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi-lausunnot, lausunnot lääninhallitukselle esim. alkoholilupiin ja sosiaali- ja terveystalveluihin liittyen)
- Viranomaisneuvottelut ja työryhmät
- Aktiivista neuvontaa, ohjeistusta ja tiedottamista kuntalaisille (Elintarvikelaki 33 §, Terveydensuojelulaki 6 §)
- Määräykset eli terveydensuojelujärjestys ja yksittäiset terveydensuojelumääräykset
- Varautuminen erityistilanteisiin esim. ruokamyrkytusepidemioihin (Elintarvikelaki 45, 46 §§, Terveydensuojelulaki 8 §)

Toiminnot:

- Suunnittelu ja seuranta
- Neuvottelut
- Lausuntojen kirjoittaminen
- Tarkastus
- Matkustus
- Asiakaspalvelu (kuntalaiset, yrittäjät)

3.1.1 Neuvonta, ohjeet ja tiedottaminen

Sisältö:

Aktiivista neuvontaa, ohjeistusta ja tiedottamista kuntalaisille

Toiminnot:

- Suunnittelu ja seuranta
- Neuvottelut
- Tarkastus
- Matkustus
- Asiakaspalvelu (kuntalaiset, yrittäjät)

3.1.2. Lausunnot

Sisältö:

Viranomaislausuntojen antaminen (esim. rakennuslupalausunnot, kaavalauseunnot, ympäristölupalausunnot, vesihuoltolain mukaiset lausunnot, ihmisiin kohdistuvan vaikutusten arviointi-lausunnot, lausunnot lääninhallitukselle esim. alkoholilupiin ja sosiaali- ja terveystalveluihin liittyen).

Toiminnot:

- Suunnittelu ja seuranta
- Neuvottelut
- Lausuntojen kirjoittaminen
- Tarkastus
- Matkustus
- Asiakaspalvelu

3.1.3. Asiantuntijatehtävät

Sisältö:

- Viranomaisneuvottelut ja työryhmät.
- Vaikuttaminen asioihin (sekä kuntien että yrittäjien) jo niiden valmisteluvaiheessa osallistumalla aktiivisesti työryhmiin ja neuvotteluihin

Toiminnot:

- Suunnittelu ja seuranta
- Neuvottelut
- Tarkastus
- Matkustus

3.1.4. Varautuminen

Sisältö:

- Varautuminen erityistilanteisiin (terveydensuojelulaki 8 §, elintarvikelaki 46 §), sekä poikkeusoloihin.
- Erityistilannesuunnitelman sekä poikkeusolojen suunnitelman laatiminen
- Ennaltaehkäisevä työ ruokamyrkytysten selvitystyöryhmän puitteissa (elintarvikelaki 45 §)
- Määräykset eli terveydensuojelujärjestys ja yksittäiset terveydensuojelumääräykset (terveydensuojelulaki 51 §)
- Varautuminen eläintauteihin ja zoonooseihin sisältyy eläinlääkintäkokonaisuuteen

Toiminnot:

- Suunnittelu ja seuranta
- Neuvottelut
- Matkustus

3.2. Luvat, ilmoitukset ja päätökset

Tehtäväryhmä

Asiakas/asiakkaat: Kunta, mutta myös luvanhakija tai ilmoituksen tekijä

Tehtäväryhmän yhteinen tavoite:

Toiminnan tavoitteena on ennakkovalvonnan keinoin ehkäistä terveystaitaan syntymistä terveydensuojelulain (763/1994) perusteella ilmoitusvelvollisissa kohteissa sekä elintarvikelain (23/2006) mukaan hyväksyttävissä elintarvikehuoneistoissa tai ilmoitusvelvollisissa kohteissa.

Sisältö:

Terveydensuojelulaki (763/1994):

13, 14 ja 18 §:n mukaisten ilmoitusten käsittely (työtilat, jonka käytöstä voi aiheutua terveystaittaa, julkinen, huvi-, kokoontumis- tai majoitushuoneisto, yleinen sauna, uimahalli, uimaranta, uimala tai kylpylä, eläinten pitoon tarkoitettu rakennus kaava-alueella sekä talousvettä toimittava laitos)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus 167/2003:

Ilmoitusten käsittely (koulu, oppilaitos, päivä-, lasten- tai vanhainkoti, parturi, kampaamo tai kauneushoitola, yleinen kuntosali tai liikuntatila, hautausmaa tai hautauspaikka)

Elintarvikelaki (23/2006)

13, 21 ja 22 §:n mukaisten hyväksymishakemusten ja ilmoitusten käsittely (elintarvikehuoneistot, omavalvontasuunnitelmat ja alkutuotantopaikat)

- Kohteiden jälkivalvonta sisältyy tuoteryhmään ”valvonta”
- Eläinperäisiä elintarvikkeita käsittelevien laitosten hyväksyminen sisältyy eläinlääkintähuolto kokonaisuuteen. Halutessaan kunta voi siirtää tehtävän eläinlääkintähuollon kokonaisuudesta tähän kohtaan.
- Lääkelain mukaiset nikotiiniluvat kuuluvat kohtaan 4 ”Muut tehtävät”.

Toiminnot:

- Hakemukseen/ilmoitukseen perehtyminen
- Tiedon hankinta
- Tarkastus
- Matkustus
- Asiakaspalvelu
- Päätöksen (päätösesityksen) kirjoittaminen
- Kirjaukset tietojärjestelmiin

3.2.1. Terveydensuojelulaki

Sisältö:

- Terveydensuojelulain 13, 14 ja 18 §:n mukaisten ilmoitusten käsittely (työtilat, jonka käytöstä voi aiheutua terveystaittaa, julkinen, huvi-, kokoontumis- tai majoitushuoneisto, yleinen sauna, uimahalli, uimaranta, uimala tai kylpylä, eläinten pitoon tarkoitettu rakennus kaava-alueella ja talousvettä toimittava laitos)
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 167/2003 mukaisten ilmoitusten käsittely (koulu, oppilaitos, päivä-, lasten- tai vanhainkoti, parturi, kampaamo tai kauneushoitola, yleinen kuntosali tai liikuntatila, hautausmaa tai hautauspaikka)

- Kohteiden jälkivalvonta sisältyy tehtäväryhmään ”valvonta”.

Toiminnot:

- Hakemukseen/ilmoitukseen perehtyminen
- Tiedon hankinta
- Tarkastus
- Matkustus
- Asiakaspalvelu
- Päätöksen (päätoisesityksen) kirjoittaminen
- Kirjaukset tietojärjestelmiin

3.2.2. Elintarvikelaki

Sisältö:

- Elintarvikelain 13, 21 ja 22 §:n mukaisten hyväksymishakemusten ja ilmoitusten käsittely (elintarvikehuoneistot, omavalvontasuunnitelmat ja alkutuotantopaikat)
- Eläinperäisiä elintarvikkeita käsittelevien laitosten hyväksymiset eivät sisälly tähän vaan ne sisältyvät eläinlääkintähuolto kokonaisuuteen. Kunta voi kuitenkin päättää siirtää tehtävä tähän kohtaan.
- Kohteiden jälkivalvonta sisältyy tehtäväryhmään ”valvonta”

Toiminnot:

- Hakemukseen/ilmoitukseen perehtyminen
- Tiedon hankinta
- Tarkastus
- Matkustus
- Asiakaspalvelu
- Päätöksen (päätoisesityksen) kirjoittaminen
- Kirjaukset tietojärjestelmiin

3.3. VALVONTA

Tehtäväryhmä

Asiakas/asiakkaat: Kunta

Tehtäväryhmän yhteinen tavoite:

Tavoitteena on tuottaa kunnille terveydensuojeluviranomaiselle (terveydensuojelulaki 763/1994), elintarvikevalvontaviranomaiselle (elintarvikelaki 23/2006), tuoteturvallisuusvalvontaviranomaiselle (laki kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta 75/2004), tupakkalain valvontaviranomaiselle (laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi 693/1976) sekä kemikaalivalvontaviranomaiselle (kemikaalilaki 744/1989) säädetty valvontatehtävät. Valvonnan tarkoituksena on ylläpitää terveellinen elinympäristö kuntalaisille sekä ennaltaehkäistä terveyshaittaa.

Sisältö:

Palvelu sisältää ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman laatimisen sekä valvonnan toteuttamisen laaditun suunnitelman pohjalta (laki terveydensuojelulain muuttamisesta (285/2006) 4a §, elintarvikelaki 41 §, laki kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta 14 §, laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta (286/2006) 14a §, laki kemikaalilain muuttamisesta (287/2006) 7 §).

Valvontasuunnitelman pohjana on kohteiden riskinarviointi (laki terveydensuojelulain muuttamisesta (285/2006) 4a §, elintarvikelaki 41 §, laki kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta 15 §, laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta (286/2006) 14 §, laki kemikaalilain muuttamisesta (287/2006) 5 §).

Riskinarvioinnin perusteella suunnitellaan eri kohteille/kohdetyypeille tarvittavat tarkastustiheydet ottaen huomioon valtakunnalliset ohjeet.

Palvelu sisältää myös muut tarpeelliset valvontakäynnit sekä varsinaisissa valvontakohteissa, että muualla missä on epäily terveyshaitasta esim. asunnontarkastukset tai ruokamyrkytyspäilyt. Palvelu sisältää myös valvontakäynnit asiakasvalitusten yhteydessä.

Tarvittaessa pakkokeinojen käyttö ja siihen liittyvät päätökset kuuluvat palveluun. Vaadittavat toimenpiteet erityisilanteissa kuten ruokamyrkytyspidemiatilanteessa ovat osa palvelukokonaisuutta. Palvelu sisältää sekä valvontasuunnitelmaan sisältyvän näytteenoton esim. elintarvike-, vesi- ja puhtausnäytteet, että muun valvontaan liittyvän näytteenoton.

Talousveden valvontatutkimusohjelmien laatiminen yhteistyössä vesilaitosten kanssa. Talous- ja uimavesinäytteiden ottaminen laaditun suunnitelman pohjalta (TsL 20 §, 29 §) sekä vuosittaisten raporttien laatiminen lääninhallitukselle kunnan talousveden ja EU-uimarantojen veden laadusta. Palvelu sisältää osallistumisen Elintarviketurvallisuusviraston, Kuluttajaviraston, STTV:n ja lääninhallituksen valvontaprojekteihin.

Eläinperäisiä elintarvikkeita käsittelevien laitosten valvonta ei sisälly tähän vaan se sisältyy eläinlääkintähuolto kokonaisuuteen. Kunta voi kuitenkin päättää siirtää tehtävän tähän kohtaan. Myös eläinperäisiä elintarvikkeita käsittelevien laitosten valvonta ja näytteenotto jakaantuu valvontasuunnitelmaan sisältyvään työhön että muuhun valvontatyöhön.

Toiminnot:

- Suunnittelu ja seuranta
- Tarkastus
- Näytteen otto
- Matkustus
- Asiakaspalvelu

- Neuvottelut
- Päätöksen (päätoisesityksen) kirjoittaminen
- Kirjaukset tietojärjestelmiin

3.3.1. Valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset

Sisältö:

Palvelu sisältää ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman laatimisen sekä valvonnan toteuttamisen laaditun suunnitelman pohjalta. (laki terveydensuojelulain muuttamisesta (285/2006) 4a §, elintarvikelaki 41 §, laki kulutustavaroiden ja kuluttajapalveluiden turvallisuudesta 14 §, laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain muuttamisesta (286/2006) 14a §, laki kemikaalilain muuttamisesta (287/2006) 7 §).

Valvontasuunnitelman pohjana on kohteiden riskinarviointi. Riskinarvioinnin perusteella suunnitellaan eri kohteille/kohdetyypeille tarvittavat tarkastustiheydet ottaen huomioon valtakunnalliset ohjeet.

- Valvontasuunnitelmaan kirjattu näytteenotto valvontakohteissa kuuluu tehtävään 3.3.3. "valvontasuunnitelman mukainen näytteenotto"
- Eläinperäisiä elintarvikkeita käsittelevien laitosten valvonta ei sisälly tähän vaan se sisältyy eläinlääkintähuolto kokonaisuuteen. Kunta voi kuitenkin päättää siirtää tehtävän tähän kohtaan.

Toiminnot:

- Suunnittelu ja seuranta
- Tarkastus
- Matkustus
- Asiakaspalvelu
- Neuvottelut
- Päätöksen (päätoisesityksen) kirjoittaminen
- Kirjaukset tietojärjestelmiin

3.3.2. Muut valvontatarkastukset

Sisältö:

- Palvelu sisältää tarpeelliset valvontakäynnit sekä varsinaisissa valvontakohteissa, että muualla missä on epäily terveyshaitasta esim. asunnontarkastukset.
- Palvelu sisältää valvontakäynnit asiakasvalitusten yhteydessä.
- Palvelu sisältää ruokamyrkytysten selvittämistyön
- Tarvittaessa pakkokeinojen käyttö sekä vaadittavat toimenpiteet erityistilanteissa kuten ruokamyrkytys-epidemiatilanteissa ovat osa palvelukokonaisuutta.
- Mahdollinen näytteenotto kuuluu tehtävävään 3.3.4. "muu näytteenotto".

Eläinperäisiä elintarvikkeita käsittelevien laitosten valvonta ei sisälly tähän vaan se sisältyy eläinlääkintähuolto kokonaisuuteen. Kunta voi kuitenkin päättää siirtää tehtävän tähän kohtaan.

Toiminnot:

- Suunnittelu ja seuranta
- Tarkastus
- Matkustus
- Asiakaspalvelu
- Neuvottelut

- Päätöksen (päätoesesityksen) kirjoittaminen
- Kirjaukset tietojärjestelmiin

3.3.3. Valvontasuunnitelman mukainen näytteenotto

Sisältö:

Valvontasuunnitelmaan sisältyvä näytteenotto esim. elintarvike-, vesi- ja puhtausnäytteet. Talousveden valvontatutkimusohjelmien laatiminen yhteistyössä vesilaitosten kanssa. Talous- ja uimavesinäytteiden ottaminen laaditun suunnitelman pohjalta (TsL 20 §, 29 §) sekä vuosittaisten raporttien laatiminen lääninhallitukselle kunnan talousveden ja EU-uimarantojen veden laadusta.

Eläinperäisiä elintarvikkeita käsittelevien laitosten suunnitelmallinen näytteenotto ei sisälly tähän vaan se sisältyy eläinlääkintähuolto kokonaisuuteen. Kunta voi kuitenkin päättää siirtää tehtävän tähän kohtaan.

Toiminnot:

- Suunnittelu ja seuranta
- Matkustus
- Asiakaspalvelu
- Näytteen otto
- Neuvottelut
- Kirjaukset tietojärjestelmiin
- Raporttien laatiminen

3.3.4. Muu näytteenotto

Sisältö

- Näytteenotot, joita ei ole kirjattu valvontasuunnitelmaan.
- Näytteenotto terveyshaittaepäilyn ja asiakasvalitusten yhteydessä.
- Näytteenotto osana ruokamyrkytysten selvitystyötä

- Eläinperäisiä elintarvikkeita käsittelevien laitosten muu näytteenotto ei sisälly tähän vaan se sisältyy eläinlääkintähuolto kokonaisuuteen. Kunta voi kuitenkin päättää siirtää tehtävän tähän kohtaan

Toiminnot:

- Matkustus
- Asiakaspalvelu
- Näytteen otto
- Neuvottelut
- Kirjaukset tietojärjestelmiin
- Raporttien laatiminen

3.4. Elinympäristön tilan seuranta

Tehtäväryhmä

3.4.1. Seurantaprojektit

Asiakas/asiakkaat: Kunta

Palvelun tavoite:

Palvelun näkökulmana elinympäristön tilan selvittäminen. Toiminnan tavoitteena on tuottaa tietoa elinympäristön terveellisyydestä.

Sisältö:

- Kertaluontoiset tai harvoin tehtävät selvitykset koskien elinympäristön tilaa. Esim. radonkartoitusten laatiminen ja toteuttaminen kunnassa Säteilyturvakeskuksen ohjeiden mukaisesti. Esim. keräilytuotteiden kemiallisten pitoisuuksien selvitykset ja mahdolliset paikalliset syöntisuositukset.
- Laajemmat esim. ympäristöterveysohjelmaan liittyvät, usein ostopalveluina teetetyt kartoitukset, eivät sisälly tähän osioon vaan kuuluvat kohtaan ”muut tehtävät”.

Toiminnot:

- Suunnittelu ja seuranta
- Matkustus
- Asiakaspalvelu
- Näytteen otto
- Neuvottelut
- Kirjaukset tietojärjestelmiin
- Raporttien laatiminen

4 Muut tehtävät

Asiakas/asiakkaat: Yritykset, huoneistojen omistajat, asukkaat, kuntalaiset

Yhteinen tavoite:

- Tarjota kunnille, kuntalaisille ja muille asiantuntijatehtäviä esim. asuntojen terveyshaitan syyn tarkempaan selvittämiseen sekä talousveden ja uimaveden laadun selvittämiseen liittyviä sellaisia mittaus- ja näytteenottopalveluita, joita ei ole säädetty kunnan ympäristöterveyden viranomaistehtäviksi.
- Tarjota elintarvikeyrittäjille omavalvontaan liittyviä näytteenottopalveluita.
- Tuottaa lääkelain (395/1987) nikotiinivalmisteiden kunnalle kuuluvat valvontatehtävät

4. 1 Viranomaistyö - Lääkelaki

Sisältö:

- Lääkelain 54 a §:n mukaiset myyntiluvat eli nikotiinivalmisteiden myyntiluvat vähittäiskaupoissa.
- Myyntilupien jälkivalvonta.

Toiminnot:

- Hakemukseen/ilmoitukseen perehtyminen
- Tiedon hankinta
- Tarkastus
- Matkustus
- Asiakaspalvelu
- Päätöksen (päätoisesityksen) kirjoittaminen
- Kirjaukset tietojärjestelmiin

4.2. Asiantuntijatehtävät

Sisältö:

- Palvelu sisältää mm. Asuntotarkastus kun kyseessä ei ole epäily terveyshaitasta (esim. asunnon myyntitarkastus)
- Asunnon tai muun oleskelutilan terveyshaitan syyn selvittämiseksi tehtävät mittaukset ja näytteenotto
- Talous- ja uimavesinäytteiden otto asiakkaan pyynnöstä kun kyseessä ei ole terveydensuojelulain mukainen epäily terveyshaitasta.
- Omavalvontanäytteidenotto elintarvikeyrittäjissä
- Meluselvitykset kaavoitustyön pohjaksi

Toiminnot:

- Tarkastus
- Mittaukset
- Näytteen otto
- Matkustus
- Asiakaspalvelu
- Lausunnon kirjoittaminen